

KANSALLINEN TIEDON LUOKITTELU JA TIEDON TURVALLINEN KÄSITTELY

v1.1. 26.11.2025

v.1.1 : Lisätty kalvot

- #8 koko malli ruotsiksi
- #9 koko malli englanniksi

TÄSSÄ KALVOSARJASSA

3-5	Miksi yhteistä tiedonluokitusta tarvitaan ja mitkä nämä luokat ovat	20	Polku onnistuneeseen mallin käyttöönottoon
6	Millä perusteella tietoon pääsee käsiksi?	21	Periaatteet mallille sekä työnjako
7-9	ns. "One Pager" koko malli yhdellä sivulla suomi, ruotsi, englanti	22	Yhteisen mallin ilmeiset hyödyt
10-18	Kukin luokka selitettynä "muu tieto" ja "henkilötieto" rajoituksineen	23	Koordinaatioryhmän kokoonpano
19	Kytkös julkisuus lakiin, eli riskin arviointi		

Kalvosarja on käsitelty tiedonluokittelun koordinaatioryhmässä 28.11.2025

LUODAAN DATALLE "LIKENNEVALOT"

Tekoäly tulee seulomaan kaikkea dataa (=dokumentteja) joita korkeakoulu tuottaa
→ Seulottavien dokumentteja tulee pystyä rajoittamaan sisällön perusteella

Korkeakoulujen toimintaa ohjaavat lait

Korkeakoulujen dokumenteissa olevan tiedon hyödyt ja riskit on ymmärrettävä

Korkeakoulut jakavat tietoja keskenään

Ulkoisten kumppanien tietojen käsittely

Yhteinen
tapa
määrittää
tiedon
merkitys
=
luokittelu

SUOMEN TIELIIKENNELAKI 7§:

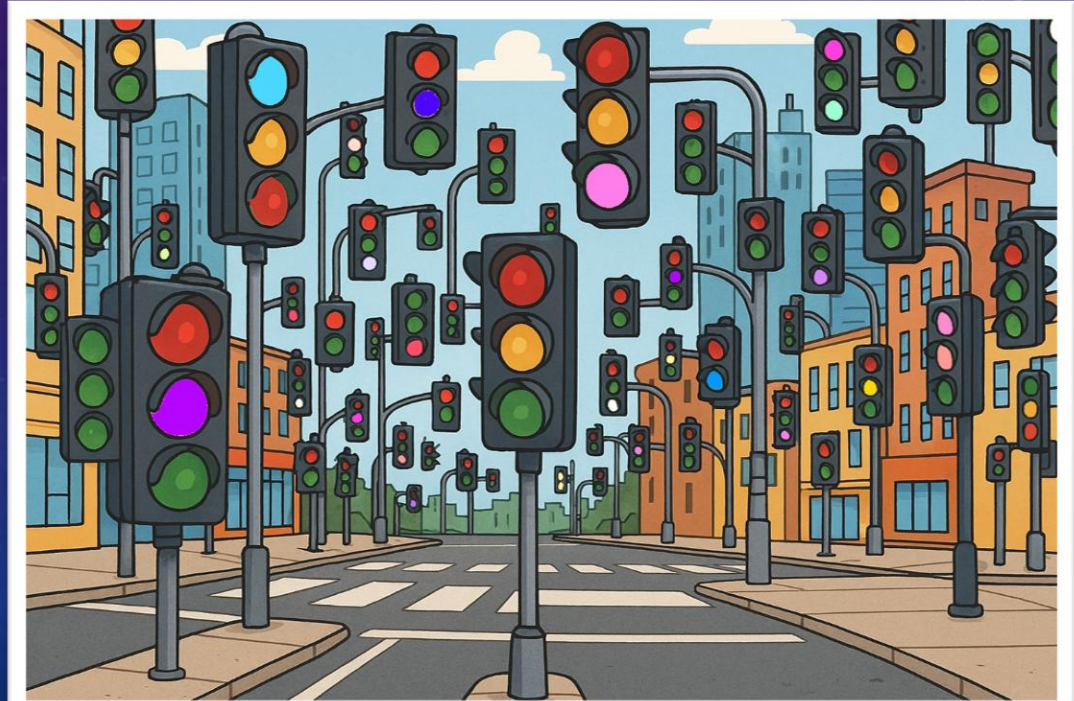

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

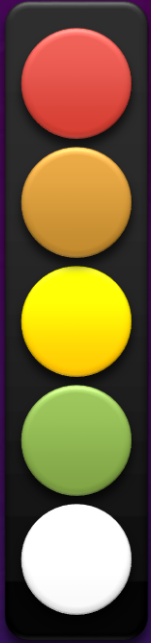
Miten ajaisit?

Ajoneuvo-opastimessa näytettävät valot:

Ajoneuvo-opastimessa on kolme päällekkäin sijoitettua valoaukkoa, joista punaisen valon aukko on ylinnä, keltaisen keskellä ja vihreän alinna.

Ei voi olla eri valot eri kaupungeissa tai risteyksissä

YHTEISET LUOKAT

Ns. TLP (Traffic Light Protocol) koodi värin englanninkielisen nimen mukaan (<https://www.first.org/tlp/>)

Salainen

Tiedon leviämisestä aiheutuu **vakavaa vahinkoa** korkeakoululle, asiakkaalle, opiskelijalle, tutkittavalle tai korkeakoulun työntekijälle.

1R

Luottamuksellinen (rajoitettu)

Kuten "luottamuksellinen", mutta vaatii erityisiä suojaustoimia.

2A

Luottamuksellinen

Tiedon leviämisestä aiheutuu **vahinkoa** korkeakoululle, asiakkaalle, opiskelijalle, tutkittavalle tai korkeakoulun työntekijälle

3Y

Sisäinen

Tieto on tarkoitettu **vain korkeakoulun** sisäiseen käyttöön

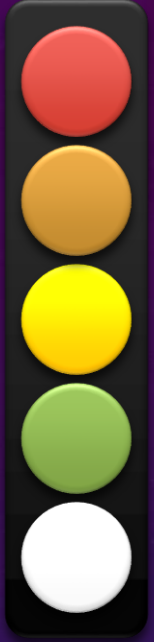
4G

Avoin

Tiedon jakamisesta **on hyötyä** korkeakoululle.

5W

Valtiolla ja kunnilla on käytössään turvaluokittelumalli, joka määrittää riskin mukaisen tietojen luokan ja käsittelytoimet. Korkeakouluilla ei ole tätä lupa käyttää → oma kansallinen korkeakoulujen tiedonluokittelumalli

MIHIN PÄÄSY TIETOON PERUSTUU?

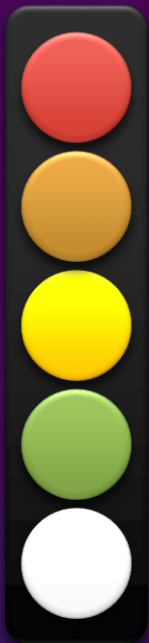
Salainen	Henkilöön sidottu tieto
Erikseen rajoitettu luottamuksellinen	Rooliin/työtehtävään sidottu tieto
Luottamuksellinen	Käyttövaltuuteen sidottu tieto
Sisäinen	Organisaation käyttäjätunnukset
Avoin	Ei rajoitteita

esim. esimies ja controller
käsittelevät projektin budjetin

esim. AAPAlainen, tutkijaryhmän jäsen tai
bencheit-osallistuja näkee viiteryhmänsä
dokumentin

esim. korkeakoulun intra-tiedote

SUOMEN KORKEAKOULUT: KANSALLINEN TIEDONLUOKITTELU

LUOKAT

SELITE

RAJOITUKSET

Salainen (1R)	Rajoitettu pääsy	Tiedon leviämisestä aiheutuu vakavaa vahinkoa korkeakoululle, asiakkaalle, opiskelijalle, tutkittavalle tai korkeakoulun työntekijälle	Tekoäly ¹ kielletty. Sähköpostit ja liitteet salataan. Edelleenlähetys, tulostus, kopiointi estetty. Anonyymilinkit ² estetty. Ulosjakaminen estetty. Tiedostot suojattu käyttöoikeuksilla (rajoitettu pääsy)
	Henkilötieto		
	Muu tieto		
Erikseen rajoitettu luottamuksellinen (2A)	Henkilötieto	Tiedon leviämisestä aiheutuu vahinkoa korkeakoululle, asiakkaalle, opiskelijalle, tutkittavalle tai korkeakoulun työntekijälle Tieto vaatii erityisiä suojaustoimia.	Tekoäly ¹ kielletty. Sähköpostit ja liitteet salataan. Anonyymilinkit ² estetty
	Muu tieto		
Luottamuksellinen (3Y)	Henkilötieto	Tiedon leviämisestä aiheutuu vahinkoa korkeakoululle, asiakkaalle, opiskelijalle, tutkittavalle tai korkeakoulun työntekijälle	Anonyymilinkit ² estetty
	Muu tieto		
Sisäinen (4G)	Henkilötieto	Tieto on tarkoitettu vain korkeakoulun sisäiseen käyttöön.	Anonyymilinkit ² estetty. Ulosjakaminen estetty.
	Muu tieto		
Avoin (5W)	Henkilötieto	Tiedon jakamisesta on hyötyä korkeakoululle	Ei rajoituksia
	Muu tieto		

1 Tekoälyn käsittely vaatii erillisen riskiarvion tekemisen

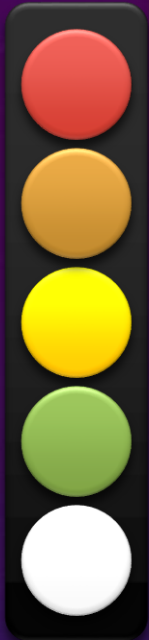
2 Anonyymilinkki: esim. dokumentissa on suora linkki johonkin esim. levyjaon tai teamsin tiedostoon.

SUOMEN KORKEAKOULUT: KANSALLINEN TIEDONLUOKITTELU

KLASSER

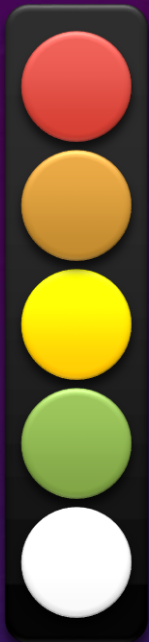
FÖRKLARING

BEGRÄNSNINGAR

Hemlig (1R)	Begränsad tillgång	Spridning av information orsakar allvarlig skada för högskolan, samarbetspartner, studerande, forskningsdeltagare eller högskolans anställda	Användning av artificiell intelligens förbjuden ¹ . E-postmeddelanden och bilagor krypteras. Vidarebefordran, utskrift och kopiering är blockerade. Anonyma länkar är blockerade ² . Extern delning av information är blockerad. Filer är skyddade med åtkomsträttigheter (Begränsad tillgång).
	Personuppgift		
	Övrig information		
Konfidentiell med begränsning (2A)	Personuppgift	Spridning av information orsakar skada för högskolan, samarbetspartner, studerande, forskningsdeltagare eller högskolans anställda. Informationen kräver särskilda skyddsåtgärder.	Användning av artificiell intelligens förbjuden ¹ . E-postmeddelanden och bilagor krypteras. Anonyma länkar är blockerade ²
	Övrig information		
Konfidentiell (3Y)	Personuppgift	Spridning av information orsakar skada för högskolan, samarbetspartner, studerande, forskningsdeltagare eller högskolans anställda	Anonyma länkar är blockerade ²
	Övrig information		
Intern (4G)	Personuppgift	Informationen är endast avsedd för högskolans interna bruk.	Anonyma länkar är blockerade ² Extern delning av information är blockerad.
	Övrig information		
Öppen (5W)	Personuppgift	Delning av information är till nytta för högskolan	Inga begränsningar
	Övrig information		

SUOMEN KORKEAKOULUT: KANSALLINEN TIEDONLUOKITTELU

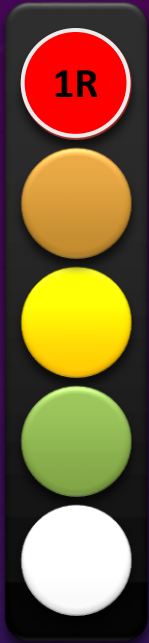

CATEGORY		INFO	RESTRICTIONS
Secret (1Red)	Restricted Access	The leak of information causes serious damage to the university, the customer, the student, the research subject, or the university employee.	AI is blocked. Emails and attachments are encrypted (forwarding, printing, and copying disabled). Files are protected with access rights (restricted access). Anonymous links are disabled. Sharing outside of the organization is blocked
	Personal information		
	Other information		
Strictly confidential (2Amber)	Personal information	The leaking of information causes damage to the university, the customer, the student, the research subject, or the university employee. The information requires special protective measures.	AI ¹ is blocked. Emails and attachments are encrypted. Anonymous ² links are disabled
	Other information		
Confidential (3Yellow)	Personal information	The leak of information causes damage to the university, the customer, the student, the research subject, or the university employee.	Anonymous links ² are disabled.
	Other information		
Internal (4Green)	Personal information	This information is intended for internal use only within the university.	Anonymous links ² are disabled. Sharing outside of the organization is blocked.
	Other information		
Open (5White)	Personal information	Sharing information is beneficial for higher education institutions.	No restrictions
	Other information		

¹ Use of AI requires a special risk assessment

² Anonymous link is a direct link in a [word] document to a file on e.g. Teams or drive.

Valo palaa,
mitä se tarkoittaa?

LUOKKA: SALAINEN TIETO: MUU TIETO

Selite

Tiedon leviämisestä aiheutuu vakavaa vahinkoa korkeakoululle, asiakkaalle, opiskelijalle, tutkittavalle tai korkeakoulun työntekijälle

Käsittelyn rajoitukset

Tekoäly estetty. Sähköpostit ja liitteet salataan. Edelleenlähetys, tulostus, kopiointi estetty. Anonymilinkit* estetty. Ulosjakaminen estetty. Tiedostot suojattu käyttöoikeuksilla (rajoitettu pääsy)

Suojaustoimet

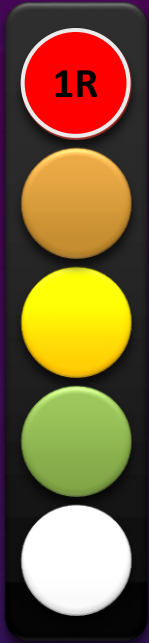
Tarkennettu pääsynhallinta (lisätunnistus mahdollinen)

- Sopimuksellisesti suojattu tieto omistajan määräämänä
- Julkisuuslain salassapidettävän tiedon korkeariskinen materiaali
- Dokumentaatio:
 - Tietoturva- tai verkkodokumentaatio
 - Tietojärjestelmien tarkka tekninen dokumentaatio
 - Pääsyhallinnan tekninen dokumentaatio.
- Poikkeustiladokumentaatio ja organisaatiot
- Viranomaisten turvaluokitellut tiedot (saattavat vaatia käsittelyn turvaluokitusta vastaavassa tilassa)
- Esimerkiksi henkilöhallinnon järjestelmä, turvaluokitellut käsittely-ympäristöt, erityisen henkilötiedon käsittely-ympäristöt, erikseen käyttötarpeeseen suunniteltu ja suojattu julkipilvipalvelu.

Ole hyvä ja laita näille ohjesivuille oman korkeakoulusi esimerkkejä palveluista ja tuotenimikkeistä miten toimia

Ohita muut ohjeet

LUOKKA: SALAINEN TIETO: HENKILÖTIETO

Selite

Tiedon leviämisestä aiheutuu vakavaa vahinkoa korkeakoululle, asiakkaalle, opiskelijalle, tutkittavalle tai korkeakoulun työntekijälle

Käsittelyn rajoitukset

Tekoäly estetty. Sähköpostit ja liitteet salataan. Edelleenlähetys, tulostus, kopiointi estetty. Anonymilinkit* estetty. Ulosjakaminen estetty. Tiedostot suojattu käyttöoikeuksilla (rajoitettu pääsy)

Suojaustoimet

Tarkennettu pääsyn-hallinta, Tiedon siirto ja säilytys salattuna, lokivalvottu käyttö ja pääsy.

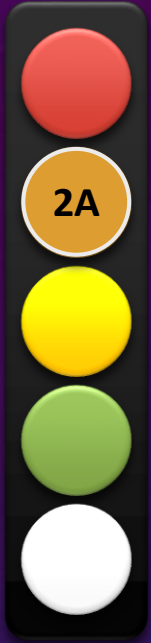
Muusta ympäristöstä eriytetty käsittely-ympäristö. ETA – alueella

- Rotu tai etninen alkuperä, poliittisia mielipiteitä, uskonnollinen tai filosofinen vakaumus tai ammattiliiton jäsenyys sekä geneettisten tai biometristen tietojen 1) käsittely henkilön yksiselitteistä tunnistamista varten tai terveyttä 2) koskevien tietojen taikka luonnollisen henkilön seksuaalista käyttäytymistä ja suuntautumista koskevien tietojen käsittely on kiellettyä ellei käsittelyyn ole laissa säädettyä perustetta.
- HR: Sairauspoissaolotodistukset ja terveyteen liittyvät tiedot
- HR: Palkkaan, taloudelliseen tilanteeseen ja maksuihin liittyvät tiedot
- Rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyvien henkilötietojen käsittely kun käsittely suoritetaan viranomaisen valvonnassa tai muuten sallitaan lainsäädännössä'
- Esimerkiksi HR-järjestelmä

1) Siinä tapauksessa, että niitä käsitellään erityisin teknisin menetelmin, jotka mahdollistavat luonnollisen henkilön yksilöllisen tunnistamisen tai todentamisen.

2) Terveystiedot, joihin on koottu esimerkiksi diagnoosit, tutkimustulokset, hoitavien lääkäreiden arviot ja muut hoitoa tai muita toimenpiteitä koskevat tiedot.

* Anonymilinkki: esim. sähköpostissa tai word-dokumentissa on suora linkki johonkin esim. levyjaon tai teamsin tiedostoon.

LUOKKA: ERIKSEEN RAJOITETTU LUOTTAMUKSELLINEN TIETO: MUU TIETO

Selite

Tiedon leviämisestä aiheutuu vahinkoa korkeakoululle, asiakkaalle, opiskelijalle, tutkittavalle tai korkeakoulun työntekijälle
Tieto vaatii erityisiä suojaustoimia

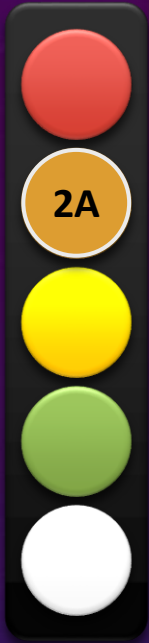
Käsittelyn rajoitukset

Tekoäly estetty. Sähköpostit ja liitteet salataan.
Anonyymilinkit* estetty.

Suojaustoimet

Sisäänkirjautumisen lisäksi erillinen valtuutus järjestelmään tai tietoon.

- Vain henkilökunnalle varattu dokumentaatio
- Rooliin liitetty valtuus tai oikeus käsitellä tietoa, esim. esihenkilöasema
- Laajat tai kansallisesti pitkäaikaiset tutkimustietomassat riippumatta sisällöstä
- Kolmannen osapuolen liikesalaisuuksia sisältävät tiedot
- NDA-materiaali
- Julkisuuslain salassa pidettävää tietoa jos tiedon luottamuksellisuuteen tai pitkäaikaistallennukseen kohdistuu korkea riski.
- Esimerkiksi järjestelmäsalkku, projektisalkku, Sisuun ja Peppiin tallennettu tieto, taloushallinnonjärjestelmän ylläpitäjä

LUOKKA: ERIKSEEN RAJOITETTU LUOTTAMUKSELLINEN TIETO: HENKILÖTIETO

Selite

Tiedon leviämisestä aiheutuu vahinkoa korkeakoululle, asiakkaalle, opiskelijalle, tutkittavalle tai korkeakoulun työntekijälle
Tieto vaatii erityisiä suojaustoimia

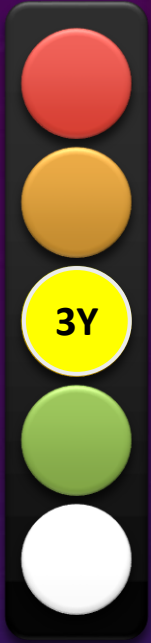
Käsittelyn rajoitukset

Tekoäly estetty. Sähköpostit ja liitteet salataan.
Anonyymilinkit* estetty.

Suojaustoimet

Sisäänkirjautumisen lisäksi erillinen valtuutus järjestelmään tai tietoon.

- Henkilötieto johon kohdistuu erityisiä vaatimuksia
 - Henkilötunnus
 - Alaikäisen lapsen tieto
 - Luonnollisen henkilön maksuyhteystiedot, maksukorttitiedot
 - Turvakiellon alaiset yhteystiedot ja muut lainsäädännössä yksityisyyden suojaamiseksi salassa pidettäviksi säädetty tiedot
 - (Pseudonymisoidut (erityiset henkilö-) tiedot), Profiloinnin tulos, Tekoälyn hyödyntäminen esim. arvostelussa, Henkilötietojen laajamittainen käsittely,
- Esim. Sisu, Peppi, työajanseuranta, , kulunvalvonta
- Esim. automaattinen opiskelijavalinta, suoriutumisen arvostelu, työnhaku (esikarsinta)

LUOKKA: LUOTTAMUKSELLINEN TIETO: MUU TIETO

Selite

Tiedon leviämisestä aiheutuu vahinkoa korkeakoululle, asiakkaalle, opiskelijalle, tutkittavalle tai korkeakoulun työntekijälle

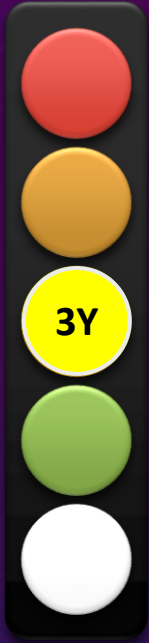
Käsittelyn rajoitukset

Tekoäly ja niihin rinnastettavien työkalujen käyttö mallien opetukseen kielletty. Muuten sallittu jos sopimuksellinen suojaus tai tiedon omistajan kirjallinen hyväksyntä.

Suojaustoimet

Pääsy tietoon rajoitettu roolipohjaisesti. Edellyttää erillistä käyttövaltuutta.

- Käyttövaltuuteen sidottu: esim. erityisen palvelu- tai tutkimusryhmän jäsenyys
- Kolmansilta osapuolilta saatu tieto, josta ei ole erikseen muuta käsittelyohjeita annettu.
- Keskeneräiset opintosuoritukset, suppeat henkilötietojoukot, projektien tiedot
- Julkisuuslain salassapidettävä tiedon oletusluokka
- Esimerkiksi. verkkolevyt, Teams, OneDrive, keskitetysti käyttöönotetut M365-työkalut, oma henkilökohtaisen koneen salattu massamuisti, Sisun ja Pepin yksittäisen opettajan näkymä, ITSM järjestelmän tiketit.

LUOKKA: LUOTTAMUKSELLINEN TIETO: HENKILÖTIETO*

Selite

Tiedon leviämisestä aiheutuu vahinkoa korkeakoululle, asiakkaalle, opiskelijalle, tutkittavalle tai korkeakoulun työntekijälle

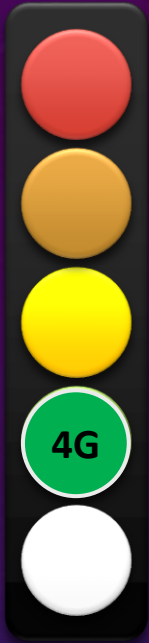
Käsittelyn rajoitukset

Tekoäly ja niihin rinnastettavien työkalujen käyttö mallien opetukseen kielletty. Muuten sallittu jos sopimuksellinen suojaus tai tiedon omistajan kirjallinen hyväksyntä.

Suojaustoimet

Pääsy tietoon rajoitettu roolipohjaisesti. Edellyttää erillistä käyttövaltuutta.

- Käyttäjän identifioiva tunniste, sähköpostiosoite, puhelinnumero, nimi+osoite
- Tunniste kuten Facebook tunnus, AD tunnus, jne.
- Tietoa, jota yhdistelemällä järjestelmän sisäiseen tai ulkoiseen tietoon voidaan yksilöidä tietty henkilö (esim. tapahtumien paikkoja ja aikoja)
- Tieto joka suoranaisesti liittyy henkilöön ja on suoraan kerätty henkilöltä/henkilöstä, (ostohistoria, palvelun käyttöhistoria, audit trail, tieto henkilön antamasta suostumuksesta tai sen peruutuksesta)
- Henkilön tunnistamisen mahdollistama IP-osoite
- HR:n perustiedot työsuhteesta
- Esimerkiksi. ITSM-järjestelmän tiketit

Valo palaa,
mitä se tarkoittaa?

LUOKKA: SISÄINEN TIETO: MUUT TIETO

Selite

Tieto on tarkoitettu vain korkeakoulun sisäiseen käyttöön.

Käsittelyn rajoitukset

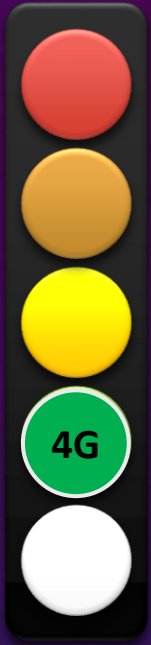
Anonyymilinkit estetty. Ulosjakaminen estetty

Suojaustoimet

Vaatii sisäänkirjautumisen korkeakoulun käyttäjä-tunnuksella.

Ei erotella henkilökuntaa tai opiskelijoita.

- Organisaation käyttövaltuus rajoittaa
- Sisäiset uutiset, sisäiset ohjeet, opetusmateriaali (Huom! ei ota kantaa tekijänoikeuksiin)
- Esimerkiksi Intranet

Valo palaa,
mitä se tarkoittaa?

LUOKKA: SISÄINEN TIETO: HENKILÖTIETO

Selite

Tieto on tarkoitettu vain korkeakoulun sisäiseen käyttöön.

Käsittelyn rajoitukset

Anonyymilinkit* estetty. Ulosjakaminen estetty

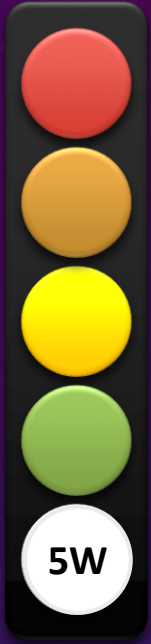
Suojaustoimet

Vaatii sisäänkirjautumisen korkeakoulun käyttäjä-tunnuksella.

Ei erotella henkilökuntaa tai opiskelijoita.

- Organisaation tai henkilön omalla päätöksellä sisäiseksi tehty henkilötieto
- Esimerkiksi intrassa julkaistu yhteystieto

Valo palaa,
mitä se tarkoittaa?

LUOKKA: AVOIN

Selite

Tiedon jakamisesta on hyötyä korkeakoululle

Käsittelyn rajoitukset

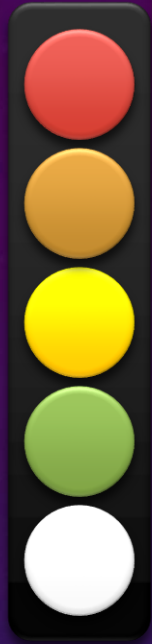
Ei rajoituksia

Suojaustoimet

Ei suojausta. Vaatii merkinnän "Avoin" metatietoihin.

- Organisaation tai henkilön omalla päätöksellä avoimeksi tehty tieto
- Esimerkiksi internet sivustolla julkaistavat tiedot, tiedotteet ja julkiseen käyttöön tarkoitetut ohjeet, someviestintä

SUOMEN KORKEAKOULUT: KANSALLINEN TIEDONLUOKITTELU

LAKI

Tiedonohjaus-
suunnitelma (TOS)

Julk.L.: Salainen
Julk.L.: Osittain salainen
(Julk.L.: Sisäinen)
Julk.L.: Julkinen

Merkintä viittauksella lain
kohtaan, esimerkiksi

JulkL (621/1999) 24.1 §:n
____k

*Julkisuuslain
mukaan osittain
salassapidettävän
tai
salassapidettävän
käsittely
tietosisällön
mukaisesti
(käytännössä siis
riskiperustaisen
luokittelun
mukaan)*

TIETOLUOKAT

Salainen

**Erikseen rajoitettu
luottamuksellinen**

Luottamuksellinen

Sisäinen

Avoin

KÄSITTELYTOIMET

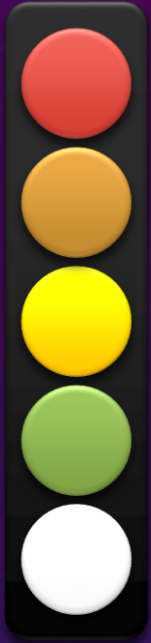
Esim. Copilot estetty,
anonymilinkit...

Esim. sähköpostit
salataan...

Esim. anonymilinkit
estetty,...

Esim. ulosjakaminen...

Ei rajoituksia

POLKU ONNISTUNEeseen LUOKITTELUUN

Hyväksytään käyttöön yhteisen kansallisen luokittelun 1. versio.

Hallinnollinen päätös

Aloitetaan käyttöönottilanteesta, ei yritetä luokitella historiadokumentteja

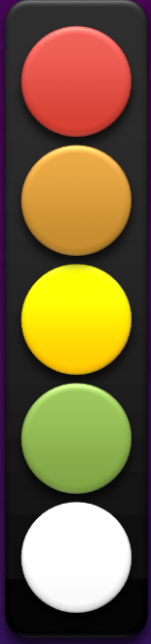
Tästä eteenpäin kun johonkin dokumenttiin kosketaan

Otetaan käyttöön apuvälineet, joilla luokittelu on helppoa ja osin automaattista

Teknologiavalinnat

Ohjataan ja opastetaan käyttäjät luokittelun periaatteisiin

Jatkuva koulutus

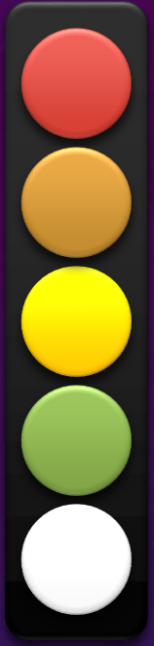
TÄRKEIMMÄT PERIAATTEET JA TYÖNJAKO

- Luottamuksellista tietoa voidaan käsitellä korkeakoulun sopimuspalveluissa ellei laki tai tiedon omistaja aseta rajoitteita
- Luokitus (=väri) kertoo mitä tekoäly saa dokumentille tehdä, käytetyn teknologian, siirtotavan, varmistukset, jne.
- Historiadokumentteja ei luokiteta, ellei niihin kosketa.
- Käyttäjän vastuulla on tietää käsittelemiensä tietojen rajoitteet
- Tukipalveluiden tehtävänä on
 - ohjeistaa,
 - toteuttaa teknisesti, sekä
 - varmistaa sopimusten avulla luotettava tietojenkäsittely

KORKEAKOULUSEKTORIN YHTEISEN TIEDONLUOKITTELUMALLIN HYÖDYT

- Täytämme mm. tiedonhallintalaissa määrätyn tiedon luokitteluvaatimuksen
- Tietojen jakaminen organisaatioiden välillä helpottuu kun tieto on tunnistettu ja merkitty samalla tavalla.
- Luokittelu mahdollistaa mm. henkilötietoa sisältävien tiedostojen tunnistamisen, suojauksen sekä elinkaarihallinnan
- AI teknologioita voidaan hyödyntää turvallisemmin, lain vaatimukset huomioiden.
- Luokitteluun pohjautuva elinkaarihallinta tehostaa tietojärjestelmien käyttöä.

KIITOS MIELENKIINNOSTA

Voit olla yhteydessä tiedonluokittelumallin koordinaatioryhmään mm. oman korkeakoulusi IT-johtajan tai tietoturva-asiantuntijan kautta tai suoraan IT-johtajien verkostojen pääsihteereiden kautta:

AAPA: ari.rouvari@haaga-helia.fi

FUCIO: teemu.seesto@utu.fi

Tiedonluokittelun hallintamalli ja lisämateriaalit
<https://tt.eduuni.fi/sites/kity/tiedonluokittelu>